

Odchod nejmocnější ženy světa jako krok k destabilizaci Německa?

Merkelová se loučí s CDU

Foto: Archiv

Velíškovu cenu 2018 získal za statečnost Daniel Vepřek

Cenu Michala Velíška letos získal Daniel Vepřek za záchranu muže, který nedaleko Bystřice na Benešovsku sjel autem do rybníka. Ocenění udělila nadace ADRA v rezidenci primátorky hlavního města Prahy již potřinácté. Z více než 90 nominovaných příběhů postoupili do finále Daniel Vepřek, Josef Červenka a Jiří Hájek. O vítězi rozhodlo veřejné online hlasování.

Daniel Vepřek se 17. února vrátil domů, když u Splavského rybníka na Benešovsku zahlédl vyjeté koleje. Ty vedly přímo do vody, kde uviděl vozidlo převrácené na bok. Vlezl proto do rybníka, otevřel dveře a spatřil jen nohy zaklíněného řidiče. Vytáhl muži hlavu z vody, držel ji nad hladinou až do příjezdu záchranářů. Vepřekovi

pomáhaly při záchraně dvě kolemdoucí, které držely dveře auta a také zavolaly na tísňovou linku. Muž byl ve vážném stavu transportován do nemocnice.

Dalším z finalistů byl Josef Červenka. Ten se v Brně snažil pomoci cyklistovi, kterého brutálně napadl mladý pár kvůli sporu o psy. Červenka dostal ránu do obličeje až upadl na zem, cyklista mezitím z místa ujel. Záchránce tak čelil útoku sám až do doby, kdy se mu podařilo zavolat tísňovou linku.

Posledním nominovaným byl Jiří Hájek, který jako jediný pomohl mladé mamince a její dceři, když jim v ostravském autobusu vyhrožovala opilá žena velkými nůžkami.

Od loňského roku nomináční výbor uděluje i ceny ve speciální kategorii

seniorů starších 80 let. Na slavnostní udílení přišli také mladí hrdinové, kteří ještě nedosáhli věku 15 let, ti obdrželi čestný diplom a dary od sponzorů. Nejmladším bylo 7 let.

Projekt se koná na počest Michala Velíška, který byl v roce 2005 zavražděn na pražském Karlově náměstí. Od roku 2006 se cena pravidelně uděluje pod záštitou primátorky Prahy a Ministerstva školství lidem, kteří v uplynulém roce zachránili život jinému člověku. Laureáti přebírají sošku anděla z dílny výtvarnice Lenky Súkupové. Ve výboru, který rozhoduje o finalistech, sedí mimo jiné manželka zesnulého a patronka projektu Iva Velíšková či záchráněná studentka Eliška S.

ADÉLA JEŽKOVÁ

Čtení jmen obětí Velkého teroru v Praze i Moskvě

Již druhým rokem na pražském Újezdě proběhla akce Navracení jmen, která vznikla v Moskvě před 11 lety. Lidé se při této příležitosti scházejí, aby si připomněli jména obětí Velkého teroru, politických represí ve stalinistickém SSSR. Letos jména 78 Čechů a 2 Němců popravených v SSSR během politických represí ve 30. letech přečetli lidé 29. října u památníku obětem komunismu. V Čechách tuto akci organizuje Štěpán Černoušek, předseda sdružení Gulag, za pomoci festivalu současné ruské kultury Kulturus.

Během Velkého teroru nebyli perzekuováni pouze Rusové, ale i jiné národnosti menšiny (Češi, Němci, Poláci) žijící na tehdejších územích SSSR. Na

příklad profesor a historik Mečislav Borák ve svých publikacích píše zhruba o 1300 popravených, tedy o největší masové vraždě Čechů žijících v SSSR. Jednalo se o československé legionáře, kteří v Rusku zůstali po pochodu přes Sibiř během 2. světové války, ale i o emigranty – entuziasty, kteří chtěli pomoci budovat komunismus.

Letošní memoriál připomněl 80 obětí, které tajná služba ve 30. letech označila za příslušníky „české vojensko-povstalecké špiónážní organizace“, a nechala je provokativně na svátek sv. Václava 28. září 1938 v ukrajinském Žytomiru popravit. Připomenout si tuto událost přišlo tento rok okolo 40 lidí, byla mezi nimi i dcera

jednoho z popravených – Jozefa Jandury, který se kvůli stalinistickým čistkám dožil pouze 35 let.

Poněkud dramatická byla letošní organizace moskevského Navracení jmen. Radnice Moskvy pár dní před akcí zakázala, aby se shromáždění konalo na obvyklém místě – na Ljublanském náměstí, kde dříve sídlila tajná služba a kde je i Solovecký kámen přivezený z prvního gulagu. Jako důvod radnice uvedla údajně probíhající opravy. Díky velkému nátlaku příznivců ale zákaz nakonec zrušila a lidé tak mohli na tradičním symbolickém místě celých 12 hodin předčítat jména moskevských obětí Velkého teroru.

ANNA PĚKNÁ

Dlouholetá nejvýznamnější žena německé politiky, Angela Merkelová, oznámila pozvolný konec své politické kariéry. „Mám pocit, že je čas začít novou kapitolu,“ řekla v pondělí 29. října novinářům po zasedání předsednictva své politické strany, kde o svém odchodu informovala spolupracovníky.

Merkelová šéfuje domovské Křesťanskodemokratické unii (CDU) již 18. rokem. Mandát jí vyprší koncem letošního roku, kdy je naplánován unijní sjezd. Funkci kancléřky však hodlá vykonávat i dál, až do konce volebního období v roce 2021. Pak nechce kandidovat ani do Spolkového sněmu, ani na žádnou politickou funkci. Post šéfa strany a kancléře země se tedy rozdělí, což sama Merkelová nepovažuje za dobré řešení. Tímto svým krokem chce prý hlavně umožnit CDU, aby si našla vedení, které ji přivede k budoucím úspěchům.

Poslední volební (ne)úspěch je často zmiňován jako jedna z hlavních příčin kancléřčina odchodu. Její konzervativní unie sice v loňských volbách vyhrála, propadla se však na svůj historicky nejhorší výsledek. Vládní koalice, jejíž sestavení trvalo rekordní dobu, působí, jak uvedl politolog Tomáš Nigrin z Fakulty sociálních věd UK v České televizi, na německé

vůli nevhodně. Merkelová ovšem uvedla, že ke svému rozhodnutí dospěla už před letními parlamentními prázdninami.

Kancléřka může odejít i dříve. Druhá vládní strana Sociální demokracie (SPD) totiž stejně jako CDU u voličů citelně ztrácí a stále častěji se v ní ozývají hlasy pro předčasné volby. Ani v takovém případě by prý Merkelová svoji pozici neobhájila.

Česká republika s odchodem kancléřky ztrácí významného spojence. V Praze v 80. letech minulého století studovala a pravidelně se do metropole pracovně i soukromě vracela. „Bohužel to ale neplatí na politické úrovni. Češi nedokázali využít jedinečné šance, že máme v čele Německa spřízněnou duši,“ hodnotí pro Aktuálně.cz Vladimír Handl z Katedry německých a rakouských studií na UK.

Kdo Merkelovou nahradí, zatím není jasné. O funkci projeví zájem generální tajemnice CDU, Annegret Krampová-Karrenbaurová, která je často považována za spojenkyni Merkelové, nebo dosavadní ministr zdravotnictví Jens Spahn, naopak vnímaný jako její názorový protivník. Kancléřka ale podle svých slov žádného z kandidátů podpořit nehodlá.

PAVEL MAZANEC

Ondráček trestnímu stíhání za pomluvu unikl, o imunitu nepřišel

Sněmovna nevydá poslance Zdeňka Ondráčka (KSČM) k trestnímu řízení. Poslanci tak rozhodli ve středu 31. října na 20. schůzi Poslanecké sněmovny. Ondráčka zažádala policie v srpnu tohoto roku, a to na základě trestního oznámení pro pomluvu, které podal neúspěšný prezidentský kandidát Michal Horáček. Horáček se tímto způsobem ohradil proti tvrzení, podle něhož měl údajně spolupracovat s bývalou komunistickou Státní bezpečností. Ondráček v rámci téhož rozhovoru pro server eurozpravy.cz označil Horáčka také za „veksláka“.

Ondráček střeďeční rozpravu uvedl oznámením, že původně zamýšlel demonstrativně přijít v poutech a s páskou přes pusku. Poukázal tím na to, že nepamatuje, aby byl člen dolní komory během stoleté historie státu stíhán za pomluvu. Na závěr označil novináře za „mediální žumpu“.

Na Michala Horáčka zaútočil také místopředseda Sněmovny Tomio Okamura (SPD): „Je to lhář, podvod-

ník a manipulátor, který uráží voliče SPD,“ nechal se slyšet.

Pro vydání se vyslovili například Zbyněk Stanjura (ODS) nebo Jan Farský (STAN). Farský prohlásil, že členové strany: „toto vyhodnotili jako situaci, která se skutečně pod imunitou skrývá.“

Z přítomných 168 poslanců se proti stíhání Ondráčka vyslovilo 80, pro pak bylo 47. Sněmovna tak rozhodla v souladu s doporučením mandátového a imunitního výboru. Návrh zamítllo hnutí ANO, strany SPD či KSČM, s výjimkou samotného Ondráčka – ten hlasoval pro své vydání. Naopak žádost policie podpořily zejména opoziční strany.

„Jeho nevydání znamená, že poslanci požívají zvláštního privilegia, v tomto případě privilegia lživě obviňovat normální občany bez trestně,“ vyjádřil se Horáček pro ČTK. Ondráček tak zůstává po dobu trvání svého mandátu v této kauze mimo dosah policie. TOMÁŠ PACOVSKÝ

Trikolóra na Vltavě

Součástí nedělních oslav stých narozenin republiky byl ohňostroj. Projekt organizovalo HitRadioCity společně s agenturou CzechTourism. Pyromuzikální show s názvem Společné století provedla pražské návštěvníky Národních oslav dějinami posledních sta let.

Ohňostroj, podobný tomu, který jsou Pražané zvyklí sledovat na Nový rok, byl odpálen z hladiny Vltavy mezi Čechovým a Štefánikovým mostem. Celá akce začala symbolicky v 19.18 hodin. Diváci, kteří byli navzdory vytrvalému dešti namačkani na obou stranách řeky, sledovali ohňostroj rozdělený do pěti obrazů. Světelnou show do-

provázely audionahrávky významných sportovních momentů a české hudby. Vedle úvodních fanfár ze Smetanovy Libuše zazněla například i Vltava z cyklu Má Vlast nebo melodie Václava Petrova z Krkonošských pohádek. Obraz nazvaný „Šampióni“ začal záznamem komentáře Roberta Záruby z hokejového finále ZOH v Naganu.

Na závěr organizátoři zvolili melodii Zdeňka Svěráka a Jaroslava Uhlíře „Chválím tě země má“, po které následovala státní hymna společně s obrazem trikolory. Celá akce trvala záměrně 10 minut a 10 sekund.

ŠTĚPÁN SVOBODA, foto: Alena Spálenská

Macron na návštěvě ke stému výročí Československa

V rámci oslav stoletého výročí od založení Československé republiky navštívil Prahu francouzský prezident Emmanuel Macron. Jeho program zahrnoval jak setkání s nejdůležitějšími ústavními činiteli, tak prohlídku Prahy.

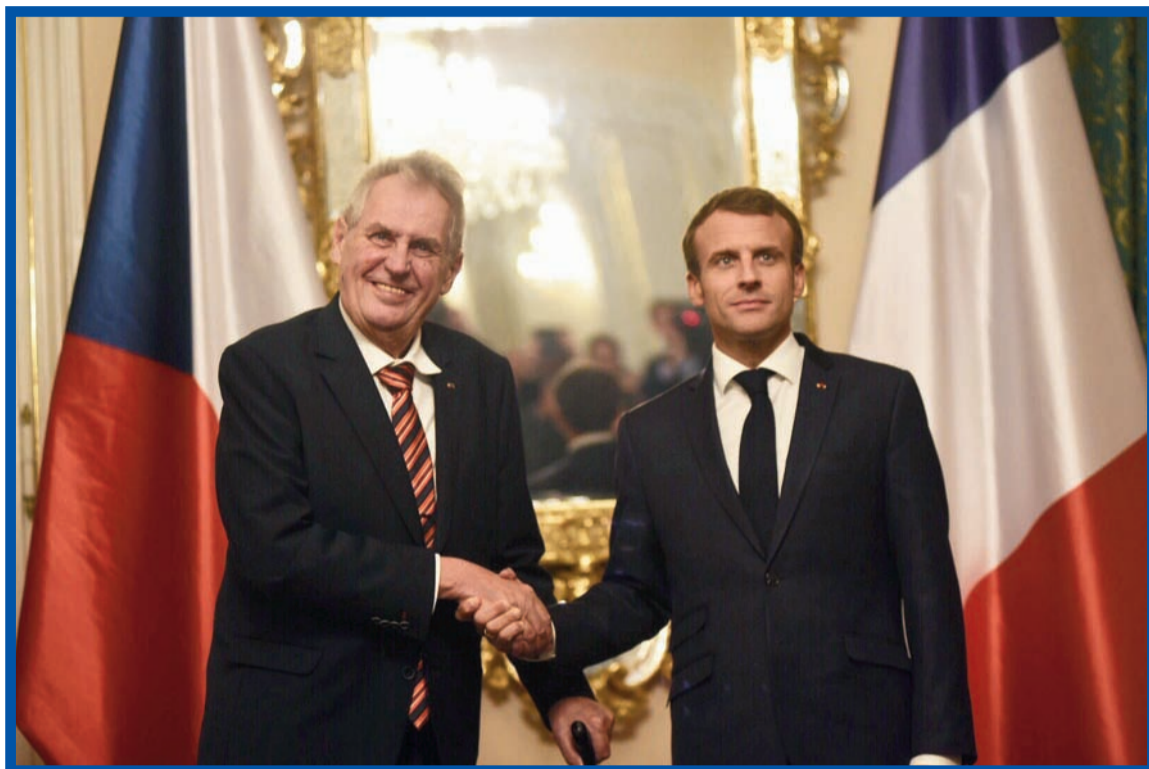
Po svém příjezdu francouzský prezident zamířil do Kramářovy vily, kde jednal s českým premiérem Andrejem Babišem. Premiér ocenil roli Francie při vzniku československého státu, s Macronem ovšem debatovali hlavně o budoucnosti česko-francouzských vztahů a o postavení obou států v rámci Evropské unie. „Je třeba ukázat, že Evropa je spojená a neexistují rozdíly mezi Východem a Západem,“ řekl francouzský prezident na tiskové konferenci.

V podvečer Emmanuel Macron jednal i s českým prezidentem Milošem

Zemanem. Na Pražském hradě podle Zemanova mluvčího Jiřího Ovčáčka mluvili o aktuálním vývoji Evropské unie, situaci na Blízkém východě a spolupráci České republiky a Francie v ekonomické oblasti, přičemž se zaměřili hlavně na energetiku. Zeman Macrona také požádal o podporu v rámci projektu kanálu Dunaj-Odra-Labe.

Páteční večer strávil francouzský prezident s premiérem Babišem na společné večeři. Program obou státníků pokračoval během sobotního dopoledne, kdy si Emmanuel Macron v doprovodu premiéra a jeho choti Moniky prohlédl historickou část Prahy. Navštívili Lichtenštejnský palác, prošli se po Karlově mostě a na závěr Macronovy návštěvy zhlédli v Národní galerii sbírku francouzského umění.

HANA GROHOVÁ

Prezidenti Miloš Zeman a Emmanuel Macron

Foto: archiv

Trest pro Bartoše platí

Městský soud v Praze potvrdil trest pro předsedu krajně pravicové strany Národní demokracie Adama B. Bartoše. To zaznělo dnes během odvolacího řízení z úst předsedajícího soudce Mgr. Jana Kareše. Bartoš byl letos v lednu obvodním soudem odsouzen za svá antisemitická a antiislámská prohlášení a vydávání rasistických knih k trestu odnětí svobody na dva roky s tříletou podmínkou. Bartoš chce podat proti rozsudku dovolání k Nejvyššímu soudu.

Obhajoba argumentovala tím, že se údajně soud v první instanci nedostatečně obeznámil s obsahem Bartošových knih (jde o tituly s názvy jako Obřezaná republika. Chystá se v ČR nový Izrael? nebo Zpověď. Jsem antisemita?). Návrh přečíst je v celém znění před soudem byl soudním senátem zamítnut. Obhajoba zpochybnila i kvalitu posudku doktora Josefa Zouhara, především spěšnost, s jakou byl vyhotoven. Ten v něm vyhodnotil Bar-

tošovy texty jako jasně rasistické a popírající holokaust.

Státní zástupkyně požádala o potvrzení trestu, zároveň navrhla nařízení finančního postihu, protože obžalovanému z prodeje knih plynul příjem. To odvolací soud zamítl, stejně jako část rozsudku nařizující propadnutí autorských práv k Bartošovým dílům. Takový postih nepodporuje žádný zákon ani nařízení, autorská práva propadají až po smrti autora.

Není to první Bartošův problém se zákonem. Za to, že loni v březnu zanechal u hrobu Anežky Hřuzové v Polné na Jihlavsku text hanobící židovský národ, mu soud uložil roční podmínku. I tehdy se Adam B. Bartoš odvolal, ale Nejvyšší soud dovolání zamítl. Případ je známý: Devatenáctiletá dívka byla roku 1899 zavražděna. Z její smrti byl obviněn rakouský občan židovského původu Leopold Hilsner, což tehdy v zemi vyvolalo antisemitské nálady.

JAKUB CHODIL

Hlavní je udržet volný pohyb v Schengenu. Kolik to ale bude stát?

O ochraně evropských hranic a s ní spojené migraci přišli ve čtvrtek do Café Louvre diskutovat osobnosti zahraniční politiky v rámci konference s názvem Evropské hranice.

V prvním panelu vystoupili Clemens Binninger, bezpečnostní expert německé CDU, Karel Schwarzenberg, bývalý ministr zahraničních věcí ČR a Mikuláš Dzurinda, bývalý ministerský předseda Slovenska. V úvodu se všichni jmenovaní shodli na tom, že je potřeba udržet Schengen v nynější podobě, a to i za cenu vysokých investic do zemí původu migrantů. Následovala diskuze o dalších hrozbách pro Schengenský prostor a jejich předcházení. Mluvilo se i o nárůstu podpory populistických stran jako je například

AfD v Německu, právě v důsledku migrační krize.

Další část konference se zaměřovala na spolupráci EU s tranzitními zeměmi a zeměmi původu migrantů. Diskutující viděli největší problém v nejednotném postoji EU a rozpory mezi členskými státy, které mají za důsledek neschopnost jednání s africkými státy. Naopak pozitivně hodnotili úbytek přichozích po centrální středomořské trase. Tohoto panelu se zúčastnili předseda Výboru pro evropské záležitosti Ondřej Benešík, bývalý poslanec Ivan Galab, Václav Stehlík z Právnické fakulty Univerzity Palackého a Pavla Novotná, ředitelka Odboru pro Azylové řízení a migraci Ministerstva vnitra.

JANA KRAMLOVÁ

Karlova univerzita se pyšní novou knihou

Nakladatelství Karolinum vydalo minulý týden novou publikaci s názvem Univerzita ve službách republiky. Je sestavena z rozhovorů s absolventy Univerzity Karlovy, kteří pracují po celém světě na postech velvyslanců nebo diplomatů. Šestnáct osobností popisuje dobu svého studia. Vzpomínají na oblíbené kantory, politické zákulisí a připojují krátká přání univerzitě do budoucna. Knihu slavnostně pokřtil 25. října rektor UK Tomáš Zima.

PETRA TOMÁŠKOVÁ

komentář

Debata Babiš vs. Zeman nepřinesla nic nového

Na závěr oslav stoletého výročí republiky se vůbec poprvé v televizní debatě sešli dva z nejvyšších ústavních činitelů České republiky. Prezident Zeman a premiér Babiš hovořili ve Sloupovém sále Pražského hradu. Debatu odvysílala v neděli večer Česká televize. Pořad moderovala Světlana Witowská, která získala přízeň diváků již v lednu 2018 po debatě prezidentských kandidátů Miloše Zemana a Jiřího Drahoše.

Nejednalo se přímo o diskusi, protože mezi Milošem Zemanem a Andrejem Babišem téměř nedocházelo k výměně názorů. Alespoň ne nahlas. Oba hosté spolu komunikovali spíše nonverbálně. Chvilími bylo na Miloši Zemanovi vidět, jak Andreje Babiše téměř kárá pohledem a či ho pobaveně směruje, kam potřebuje.

Pořad byl rozdělen do několika sekcí, ve kterých se hosté zamýšleli nad minulostí i budoucností, ekonomickou situací i jejich osobními hrdiny či zásadními milníky československé historie. Zeman vyjádřil podporu českým vojákům v Afghánistánu a označil terorismus jako nejvýznamnější nebezpečí země. Babiš po krátkém zaváhání uvedl, že jeho hrdi-

nou je král obuvi a podnikatel Tomáš Baťa.

Zatímco Andrej Babiš po celou dobu zdůrazňoval hrdost a důležitost vlastnictví, Miloš Zeman hned několikrát vyzdvihl klíčovou roli humoru, a dokonce připojil i několik švejkovských anekdot a bonmotů sobě vlastních.

Debata trvala téměř hodinu a sledovalo ji 738 tisíc diváků z celkových 3,5 milionu diváků slavnostního programu.

Prezident a premiér v symbióze

Moderátorka se oba dotazované čas od času snažila svými dotazy zahnat do úzkých, ale poměrně marně. Oba dva z nepohodlných otázek o Rusku či vztazích s Čínou obratně utekli do jiných témat. Vztahy s těmito zeměmi prezident i premiér považují za standardní a hodlají v jejich utužování pokračovat návštěvami. Přitom nedávna cesta předsedy poslanecké sněmovny Radka Vondráčka vzbudila kontroverze. Babiš opět potvrdil svou schopnost vybrusit z nepříjemných otázek. Tentokrát hbitě stočil debatu na to, kolika nenávislým reakcím čelí. A to jen několik chvil po dotazu ohledně vztahů s Ruskem.

Dalo se očekávat, že si Miloš Zeman a Andrej Babiš nebudou výrazněji oponovat. To se skutečně stalo, oba dva byli po celou dobu téměř ve shodě. Babiš například souhlasil s rozhodnutím Miloše Zemana, nevystupovat u příležitosti významných státních svátků a výročí, protože již vše důležité již zaznělo.

Zeman na oplátku kvitoval i Babišovy názory, a to i ty, které jasně nezapadly v průběhu relace, ale spíše rezonují veřejným prostorem v posledních týdnech. V odpovědi na jednu z posledních otázek prezident uvedl, že by republika jako dárek ke stoletým narozeninám nejraději věnoval zrušení senátu.

Ačkoli tento formát rozhovoru byl zcela první a oba hosté se spolu na obrazovce setkali poprvé, diváci se v podstatě nic převratného nedozvěděli. Ohlasy jsou ale překvapivě veskrze pozitivní. Lidé ocenili zejména smířlivou náladu a celkově důstojné vyznění státnické debaty. Byli jsme ale spíše svědky absurdního divadelního představení, ve kterém si dva muži navzájem umetají cestu a tváří se, že je vše v této zemi v naprostém pořádku.

ANITA MEJZROVÁ

Romové se při oslavách výročí republiky ohlédli za stoletím diskriminace

Sté výročí republiky nebylo jen podnětem k oslavám, ale i ohlednutím se za uplynulou érou. Jak prožili posledních sto let Romové na našem území? Mohou být Československo a jeho nástupnické státy hrdí na to, jaký postoj za poslední století vůči Romům zastávaly? Tyto a jiné otázky si ve svém manifestu kladli účastníci letošního dne hrdosti Romů Roma pride.

Akce začala demonstrací na Hradčanském náměstí, kde pořadatelé přečetli Manifest romské hrdosti. Následovat měl pochod hrdosti Prahou, ten byl ale kvůli vytrvalému dešti zrušen. Událost vyvrcholila hudebním programem v kulturním centru Žižkov.

Manifest připomněl diskriminaci,

kteří se minulé režimy dopustily na romském obyvatelstvu – tisíce Romů zavražděných během druhé světové války a tisíce romských žen doživotně sterilizovaných za komunismu. Autoři Manifestu poukázali na existenci antickanismu v dnešní době. Jako důkaz uvedli například uplynulé volby, kterým předcházela záplava billboardů slibujících města bez parazitů, nepřizpůsobivých a segregaci Romů.

Jedním z impulzů pro demonstraci romské hrdosti byly i nedávné výroky prezidenta Miloše Zemana na adresu Romů. I z tohoto důvodu akce začala přímo pod Pražským hradem. „Rozhodně nejsem přítelem komunismu, ale za komunismu Romové museli pracovat. A většinou pracovali jako

kopáči, a když odmítli pracovat, byli označeni za osobu práce se štítlíci a šli do vězení,“ prohlásil během návštěvy Olomouckého kraje. Jindy prezident označil devadesát procent Romů ve vyloučených lokalitách za nepracující. Evropské centrum za práva Romů jeho projevy odsoudilo jako nenávislné a jako jednu z příčin normalizace rasismu v České Republice.

Akce se zúčastnil například Ivan Bartoš, předseda České pirátské strany. „Ať se následujících 100 let nese v hledání společného dialogu, práce a vzájemného respektu. Každý může kdykoliv začít u sebe a ve svém okolí,“ vyzval posleze v příspěvku na Facebooku.

ALENA SPÁLENSKÁ

Václavské náměstí připomnělo Masarykovy ideály

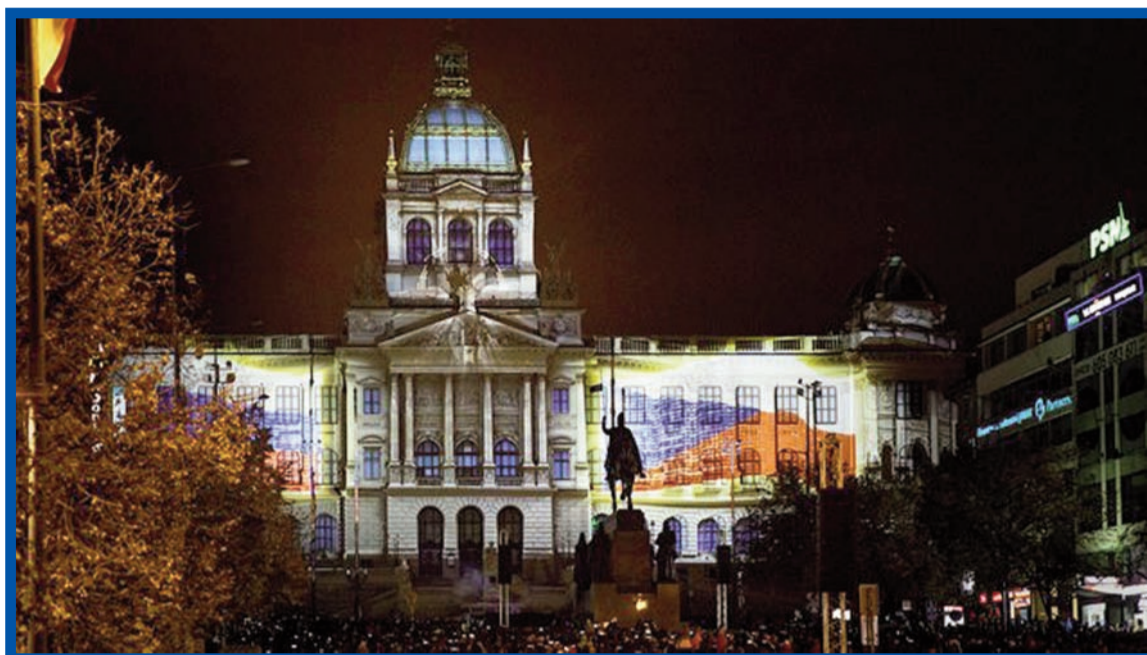
U příležitosti oslav výročí sta let založení Československa se v sobotu 27. října pořádaly dva bloky hudebních koncertů – jeden na Václavském a druhý na Staroměstském náměstí. Program na Staroměstském náměstí zahájila kapela Circus Problem, dále zde vystoupili umělci Ewa Farna, Kapitán Demo, Celeste Buckingham nebo PSH. „Stále nás berem jako jeden národ, Praha je moje hlavně mesto takisto ako Bratislava,“ dodal slovenský rodák Majk Spirit, který s živou kapelou General Foxx večer na Staroměstském náměstí zakončil.

Po slavnostním průvodu, který v brzkém odpoledni vedl z Kamy na Václavské náměstí, odstartoval hudební vystoupení právě na tomto náměstí Ivan Mládek. Dále zahrála kapela Slza, Laco Déczi a Ondřej Gregor Brzobohatý. Po sedmi letech renovací se slavnostně otevřelo Národní muzeum. Při této příležitosti byla večer na budovu Muzea promítána projekce s příznačným názvem „Svědék dějin“ připomínající hlavní události uplynulých sta let. Vstup do muzea bude pro návštěvníky až do konce roku 2018 zadarmo. Pomyslnou teč-

kou za celý den bylo vystoupení Michala Hruzy.

Víkendové oslavy stého výročí vzniku republiky pak vyvrcholily nedělní akcí na Václavském náměstí, pořádanou spolkem Milion chviliek pro demokracii. Vystoupilo zde mnoho významných hostů, mimo jiné první listopadový předseda vlády Petr Pithart, ředitel společnosti Člověk v tísni Šimon Pánek či chemik Pavel Jungwirth.

„Někdy se mi zdá, že si pořád hýčkáme Mnichov, protože nás tam tehdy všichni zradili. Ale tam jsme se zradili a opustili především sami. Hýčkáme si únor 1948, srpen 1968, ostatně hýčkali jsme si už Lipany. Brusel máme pomalu za hlavní město okupační mocnosti, ačkoliv jsme dlouho nedokázali přijít s dobrým nápadem,“ uvedl Petr Pithart během své řeči. Apeloval na schopnost sebekritičnosti a sebereflexe a zároveň kritizoval odmítání uprchlíků. Na Pithartova slova posléze navázal někdejší studentský vůdce Šimon Pánek. „Za těch sto let člověk vidí obrovská inspirativní vzdušná plná silných ideálů, plná pozitivismu, ale vidí také celá ob-

Videomapping na budově Národního muzea

Foto: archiv

dobí malosti, lhostejnosti, rezignace. Jsme snad lepší než ti ostatní kolem?“

Stěžejním tématem byl pro většinu řečníků také první československý prezident Tomáš Garrigue Masaryk

a jeho ideály. „Každodenní práci se chceme snažit, aby se humanitní ideály vrátily do celé naší společnosti. Masaryk dal na prezidentskou standardu heslo Pravda vítězí, Havel dodal:

Pravda a láska musí zvítězit nad lží a nenávistí. Hlasme se proto k Havlovi i Masarykovi,“ uvedl chemik Pavel Jungwirth.

ADÉLA FOGLOVÁ, ANNA KUCHAROVÁ

Premiéra francouzského filmu Climax – orgie, násilí a drogy

Záběr z filmu

Foto: Wild Bunch

Francouzský film Climax od svého prvního uvedení na filmovém festivalu v Cannes rozděluje kritickou i odbornou veřejnost na dva nesmiřitelné tábory. A nejenom tomu bylo i po pražské premiéře minulou středu.

Nový film Gaspara Noé zobrazuje třicetku tanečnicků na soustředění v horách, jejichž závěrečný večírek se zvrhává v „pornografické Dantovo peklo“. Režisér skandálních snímků Love nebo Vejdí do prázdna ukazuje, jak se civilizovaná společnost dokáže během několika hodin rozložit. Orgie, násilí, močení a hlavně účinky drog.

Omamné látky někdo bez vědomí ostatních přidá do kádě se sangrií a spouští tak i pro diváky psychedelickou noční mýru. To vše za zvuků

devadesátkové elektronické hudby, tanečních exhibicí a dlouhých záběrů kameramana Benoît Debieho, které oceňují i nejzarytější kritici. Ačkoliv se film odehrává v roce 1996, pro mnohé je paralelou k dnešní společnosti, která lpí na úspěchu a bojí se svých vlastních démonů.

Na myšlenku filmu se mohli ptát sami diváci artových kin Světozor a Aero. K překvapení publika totiž premiéru Climaxu přiletěl uvést sám režisér Gaspar Noé. Ten celý večer následně zakončil na afterpárty v undergroundovém technu klubu Ankali, který byl laděn do atmosféry filmu – plné hudby, tanečního stylu vogue a velké mísy sangrie.

MAXMILIAN NOVÝ

Ivan Mládek pokřtil svou knihu Obrazem i slovem

Hráč na banjo, komik a kreslíř Ivan Mládek po více než deseti letech publikoval další knihu. Stejně jako křest knihy Zápisky šlencovy Upgrade i křest nového titulu Obrazem i slovem se konal v Paláci knih Luxor na Václavském náměstí. Obrazem i slovem je společné dílo Mládka a Petra Zajíce, vyšlo ve vydavatelství Mladá fronta.

Originální obrazová publikace nabízí pohled na celoživotní malířskou tvorbu Ivana Mládka. Obsahuje více než 70 obrazů v autorově stylu „anti-

perspektivy“ či „akčního minimalismu“, které obohatily doprovodné fejetony. Vtipné názvy obrazů, jako například „Miloš to aktivistkám oplatil“ nebo „Paní Babišová přebaluje malého Andreje“ umocňují jejich recesistické vyznění.

Na křest přišel například akademický malíř Jan Kavan, herec Luděk Sobota s manželkou Adrianou, exprezident Václav Klaus a oblíbený kolážista Tomáš Břinek alias TMBK, který také neotřelé dílo pokřtil.

Surreálná cena umění – rekordní dražba v Mánesu

V pražské výstavní síni Mánes proběhla 28. října dražba vybraných uměleckých děl pořádaná společností Adolf Loos Apartment and Gallery. Hlavním lákadlem byly Čedičové skály od surrealistické umělkyně Toyen, jejichž cena nakonec vystoupala na 21 a půl milionu korun. Aukci předcházela veřejná výstava dražených objektů a charitativní akce. Výtěžek z prvních 8 z celkových 143 vydražených děl putoval na podporu Nadačního fondu Filipa Venclíka, Domova sociální péče Hagibor a organizace Czech National Trust.

Čedičové skály, Zátíší s petrolejovou lampou Antonína Procházky (13 milionů) a Lampiony Jindřicha Štyrského (10 a čtvrt milionu) pokryly náklady posledního majitele dr. Iva Rottera na obraz Blanc sur bleu et rouge od Františka Kupky, o který v únoru svou sbírku rozšířil. Návštěvníci mohli vidět a případně zakoupit i díla od Josefa Čapka, Jana Zrzavého nebo již zmíněného Františka Kupky. Právě Kupkovo dílo s názvem Taneč-

nice dosáhlo částkou necelých 4 milionů světového rekordu umělcovy práce na papíře. Další rekord pokořil Kinterův Talkman či Ukřižování Jindřicha Pruchy.

S počtem prodaných děl přesahujícím 80 procent se jednalo o jednu z neúspěšnějších aukcí v České republice.

DAVID LAUFER

Hlavním lákadlem aukce byly Čedičové skály od Toyen.

Foto: David Laufer

Zpěvačka Lizz Wright vyprodala Rudolfinum: zazněla klasika i neotřelý černošský soul

Dvořákovu koncertní síň pražského Rudolfinu ve čtvrtek 25. 10. rozezněl podmanivý hlas soulové zpěvačky Lizz Wright. Osmatřicetiletá hudebnice afroamerického původu zavítala do Česka vůbec poprvé. Na americké hudební scéně se pohybuje již od roku 2003, kdy se proslavila debutovým albem Salt. To vzniklo ve spolupráci s legendárním producentem a držite-

lem pěti cen Grammy Tommym Lipumou.

Koncert se konal v rámci hudebního festivalu Struny podzimu, který má na naší kulturní scéně dlouholetou tradici – letos se odehrál již po dvaadvacáté. Každoročně přivítá celou řadu si ce méně známých, ale o to zajímavějších umělců české i zahraniční scény.

Zpěvačka na začátek ohromila zce-

la naplněný sál verzí písně Silence a capella. Poté se k ní již přidala kapela složená ze čtyř hudebníků z různých koutů Ameriky. Za zmínku stojí například nadaný klávesista Bobby Sparks, který zpěvačiny skladby několikrát doprovodil i dechberoucími improvizacemi.

Během devadesáti minut koncertu se posluchači dočkali rytmických skla-

deb s příměsí černošské hudby, jazzu nebo blues, ale i písní komornějších, ve kterých zpěvačka nechala naplno vyniknout svůj obrovský hlasový fond.

Po vystoupení odměnilo publikum Lizz Wright hlasitým potleskem a nakonec i standing ovation, po kterém se vrátila zpět do sálu. Koncert zpěvačka ukončila děkovným proslovem

a gospelovou verzí americké klasické písně Amazing Grace.

ESTER-MARIETTA SIDIBÉ

**Zima se blíží
...pomalu...
...pomalu...**

Svitolinová otočila finále a poprvé ovládla Turnaj mistryň, Češky končí druhé

Ukrajinská světová čtyřka ve třech setech přehrála Sloane Stephensovou a ve 24 letech tak zaznamenala největší úspěch v kariéře. V deblovém finále bohužel neuspěl pár číslo 1 světového žebříčku, Siniaková – Krejčíková.

Do závěrečného klání vstupovala jako mírná favoritka americká tenistka, která v semifinále dokázala zvrátit již téměř prohranou partii s Karolínou Plíškovou. Velkou proměnnou mohla být také únavy, protože ukrajinská naděje strávila v sobotním semifinále na kurtu o rovnou hodinu déle než její nedělní vyzývatelka. Vstup do zápasu vyšel mnohem lépe Stephensově, když se jí podařilo využít hned první nabízený brejkbol a dostala se do vedení 2:0, Ukrajinka mohla vzápětí odpovědět, ale své dvě možnosti nevyužila. Americká hráčka byla po zbytek prvního setu lepší a agresivnější, především se mohla spolehnout na svůj servis. Za stavu 5:3 hodnotila již druhý setbol a na přestávku se odcházela za bookmakery očekávaného stavu. Následující dějství mělo odlišný průběh. Pětadvacetileté tenistce jako by odešlo první podání, a Svitolinová byla navíc nesmírně efektivní při proměňování nabízených příležitostí. Využití 3 ze 4 brejkbolů znamenalo vítězství v setu v poměru

6:2 a vyrovnání zápasu. Třetí set se nesl opět v duchu boje o každý servis. Hned z úvodu se podařilo pozdější vítězce utéct do vedení 3:0. Posléze výhodu jednoho brejku na chvíli ztratila, ale podařilo se jí prolomit ještě dvakrát soupeřino podání a po dvou a půl hodinové bitvě mohla začít slavit životní úspěch. O jejím úspěchu v Singapuru rozhodlo především využívání brejkbolů, když využila rovnou polovinu z dvanácti, na rozdíl od Stephensově, která zhodnotila jen tři.

V ranních hodinách se odehrálo také finále deblového turnaje. Pár Siniaková – Krejčíková chtěla zakončit letošní snovou sezónu, lemovanou dvěma grandslamovými vavříny, i vítězstvím na závěrečném klání pro absolutní špičku žebříčku WTA. Utkal se s francouzsko-maďarským párem Babosová – Mladenovicová. Zápas bohužel na podání nevyšel první jmenované z českých tenistek a dva její ztracené servisy rozhodly. Po setech 4:6 a 5:7 se tak radovaly soupeřky. Pro Babosovou to znamenalo druhý triumf na Turnaji mistryň za sebou. Mladý český pár i přes porážku končí sezónu na prvním místě deblového žebříčku, což se naposledy podařilo Heleně Sukové před 26 lety.

ŠTĚPÁN KREMEN

Svitolinová slaví životní triumf.

Foto archiv

Florbalisté Sparty a Liberce udivují Superligu, Znojmo se trápí

Nečekaného lídra má po 11. kolech florbalové TipSport Superligy. Po sérii deseti výher vedou soutěž florbalisté Sparty, překvapením je také páté místo Liberce, který pravidelně bojuje o záchranu. Na druhém konci tabulky stále zůstávají hráči Znojma, za celý dosavadní průběh sezóny vyhráli pouze dva zápasy.

Sparta v dohrávce kola dokázala porazit Královské Vinohrady 6:4, výhra se ovšem nerodila lehce. Ještě v polovině zápasu vedl outsider z Vinohrad 3:0, poté však k obratu zavelel spartanský střelec Košir a hatrickem pomohl svému týmu otočit průběh zápasu. Ke slovinskému střelci se přidali ještě Křenek, Kareš a Ujhelyi a všechny body tak brali florbalisté Sparty. „Jsem rád, že jsem se dokázal třikrát gólově prosadit, nicméně důležitější je vítězství celého týmu a potvrzení naší pozice lídra tabulky,“ uvedl v rozhovoru pro ČT hráč utkání Košir. Sparta nyní ligu vede o pět bodů, čtyři týmy na dalších místech jsou za ní srovnané v rozmezí pouhých dvou bodů.

Nymburk poprvé vyhrál v lize mistrů

Basketbalisté Nymburku v rámci 4. kola Basketbalové ligy mistrů přivítali na své palubovce belgické Antwerp Giants. Domácím basketbalistům se v tomto ročníku ligy mistrů nedaří, ze tří klání nedokázali vyhrát jedině. Naopak v zápasech české ligy mají výtečnou formu, jelikož zůstávají po šesti kolech neporaženi. Soupeř z Antverp přijížděl do Nymburku s lichotivou bilancí dvou výher a jedné prohry v lize mistrů, v belgické nejvyšší soutěži pak ze tří utkání zvítězili jednou. Obě mužstva se naposledy setkala v roce 2016, kdy se rozloučila vysokým rozdílem 84:57 ve prospěch Nymburku.

Hráči domácích začali zápas ospale, čehož ale nedokázal belgický celek naplno využít a nevytvořil si z počátku nějak značný náskok. Nymburk už po první čtvrtině vedl a ve druhé si dokonce dokázal vytvořit jedenáctibodové vedení. Giants velké manko nakoplo a

Vedle favoritů z Mladé Boleslavi, Chodova a Vítkovic se na vrcholu drží také Liberec. Florbalisté z Podještědí udivují svými výkony celou soutěž. Zatím každou sezónu nejvyšší soutěže hráli o udržení, v roce 2015 dokonce sestoupili do 1. ligy. V letošní sezóně tým okolo kapitána Klucha dokázal porazit Vítkovice, Chodov nebo například Tatran Strážovice. Poslední zmíněný tým se zatím spíše hledá. Legenda a trenér Tatraru Fridrich pracuje s velmi mladým týmem, kterému zatím patří šestá pozice.

Na druhé straně tabulky se situace nevyvíjí dobře pro Znojmo, které má šest bodů a poslední místo. Stejný bodový zisk mají také Vinohrady, ty mají ještě zápas k dobru. Až dvanácté místo patří pražským Bohemians, kteří měli před sezónou ambice na postup do semifinále, nyní to však vypadá spíše na boj o záchranu. Po špatném začátku se naopak začínají rozehrávat brněňští Bulldogs. Po sérii tří výher proti soupeřům z chvostu soutěže atakují pozice zajišťující play-off.

JIRÍ VOKRÁL

dokázali ke konci čtvrtiny rychle snížit. I přes to byli nymburští těmi, kdo v prvním dějství vedli 43:37. Třetí čtvrtinu domácí navázali na výkon z té druhé a opět si vypracovali větší bodový rozdíl, tentokrát o třináct bodů. To však znovu nastrovalo Belgičany ke snaze o obrat. Během necelých dvou minut snížili na rozdíl jediného bodu a na začátku první čtvrtiny již vedli. Trenér českého týmu, Oren Amiel, na rychlé otočení skóre reagoval oddechovým časem. To jeho svěřencům prospělo a po zbytek čtvrtiny diktovali tempo utkání. Výborný závěr zajistil basketbalistům Nymburku vítězství 82:74 a je to tak jejich první výhra v tomto ročníku Basketbalové ligy mistrů. V útoku se blýskl nymburský Hruban s 19 body. Nejlepším hráčem v defenzivě byl na straně hostujícího celku centr Ismael Bako, který zaznamenal 13 obranných doskoků.

PETR MATHAUSER

Přestřelka ve Frýdku-Místku a drama v Brně

Házenkářská Strabag Rail Extraliga měla po reprezentační přestávce na programu již 7. kolo. Frýdek-Místek se v severomoravském derby utkal s lídrem tabulky z Karviné, zápas Zubří s Brnem musely rozhodovat až poslední vteřiny.

Karviná šla po reprezentační přestávce do zápasu proti rivalovi z Frýdku-Místku jako favorit. Domáci ale chtěli před slušně zaplněnými tribunami proloužit sérii tří vítězství. Utkání nabídlo rychlou, v první třicetiminutovce velmi vyrovnanou hru. Domáci střelce táhl Vojtěch Petrovský, který se přes děravou obranu Karviné prosadil hned devětkrát. Karvinští se museli obejit bez opor Soláka a Pišteka, kteří si po vypjatém zápase s Kopřivnicí odpykávají stopky na dvě, respektive čtyři utkání. Do konce poločas se jim však podařilo

soupeře dotáhnout a do šaten se tak šlo za stavu 18:17. Trenér Michalisko o poločasové přestávce na nepříznivý vývoj zápasu reagoval změnou herního systému a Karviná tak do útoku chodila v sedmi hráčích s odkrytou branou. Díky tomu a přesným přihrávkám zkušeného matadora Michala Brůny se tak hostujícímu podařilo odskočit na rozdíl tří branek. Frýdek-Místek už tento rozdíl dokázal jen udržovat a osmička postupujících do play-off se mu pádem na deváté místo tabulky vzdávala. Karviná si naopak výhrou 36:41 pojistila jednobodový náskok před Plzní. „V dnešním zápase nám moc nefungovala obrana, našťastí nám fungoval systém, který jsme praktikovali v útoku. Bylo to tvrdé utkání plné emocí, ale to k tomu sportu patří. Jsme strašně rádi, že vezeme další

důležité body z venku a udrželi jsme si pozici na vrcholu tabulky,“ oddechl si po zápase šestigólový pivot Užek.

Mnohem méně jednoznačný měl průběh zápas mezi Zubřím a Brnem, kde se rozhodovalo až po závěrečném hvizdu. Zubří ještě pět minut před koncem vedlo o čtyři góly, rychlými góly Havláta a Hlípala se však Brno dotáhlo na rozdíl jedině branky. V posledním trháku domácí faulovali a hostům se tak naskytl možnost zápas vyrovnat. Sedmimetrový hod ale brankář Malina vychytil a hosté se mohli radovat z těsné výhry.

Stejně tak se z vítězství radovaly i Hranice, které v zápase o třetí místo v tabulce porazily Sokol Nové Veselí. To z velmi vypjatého zápasu vyšlo bezbodově a utrhlo tak první prohru na domácí palubovce. JITKA HOLUBOVÁ

Monczka pomohl svému týmu šesti góly.

Foto Jitka Holubová

FLEŠ

šéfredaktor: Filip Karban

editoři: Karolína Schubertová, Jana Bočková, Kateřina Zemanová, Ondřej Štolc

korektoři: Zuzana Doubravová, Anna Reisigová, Martina Arltová, Tadeáš Peř

redakce: Martina Arltová, Jana Bočková, Zuzana Doubravová, Adéla Foglová, Hana Grohová, Jitka Holubová, Jakub Chodil, Adéla Ježková, Filip Karban, Jana Kramlová, Štěpán Křemen, Anna Kuchařová, David Laufer, Anna Maděrová, Petr Mathauser, Pavel Mazanec, Anita Mejzrová, Max Nový, Tomáš Pacovský, Natálie Pančochářová, Alena Panovská, Anna Pěkná, Tadeáš Peř, Anna Reisigová, Karolína Schubertová, Ester M. Sidibé, Aneta Smržová, Alena Spálenská, Štěpán Svoboda, Adéla Šponerová, Ondřej Štolc, Dominik Tománek, Petra Tomášková, Jiří Vokřál, Kateřina Zemanová